

Norsk redaktørforening

Høstmøte mandag 5.november 2012

PROSJEKT NYE ØB

LESERNE VÅRE

Lesermarkedsundersøkelser

Dybdeintervjuer med lesere
og ikke lesere

Kjedelig avis

Lite relevant avis

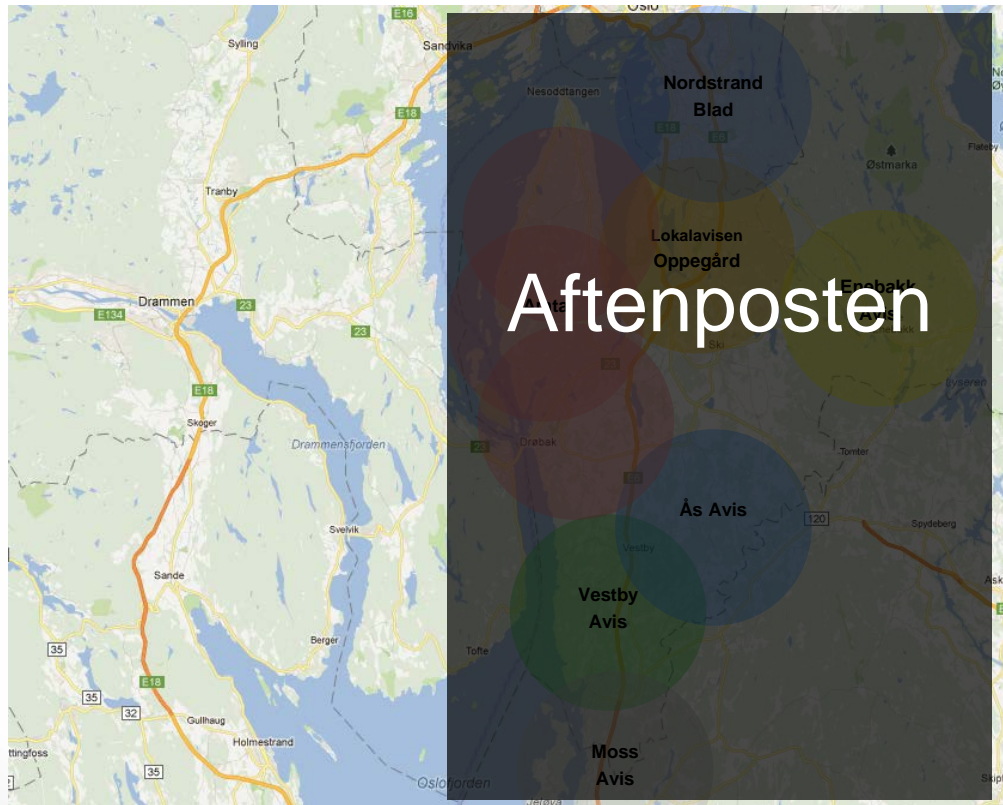
Etterlyser flere historier,
grundigere saker, har mer
servicejournalistikk

For stor avstand
lesere/produkt

Mer relevant produkt

KONKURRANSESITUASJONEN

- PROSJEKT NYE ØB

Startet i februar 2012

Alle ansatte var med

**Bistand fra
Innovation
Mediaconsulting**

Redaksjonelt prosjekt

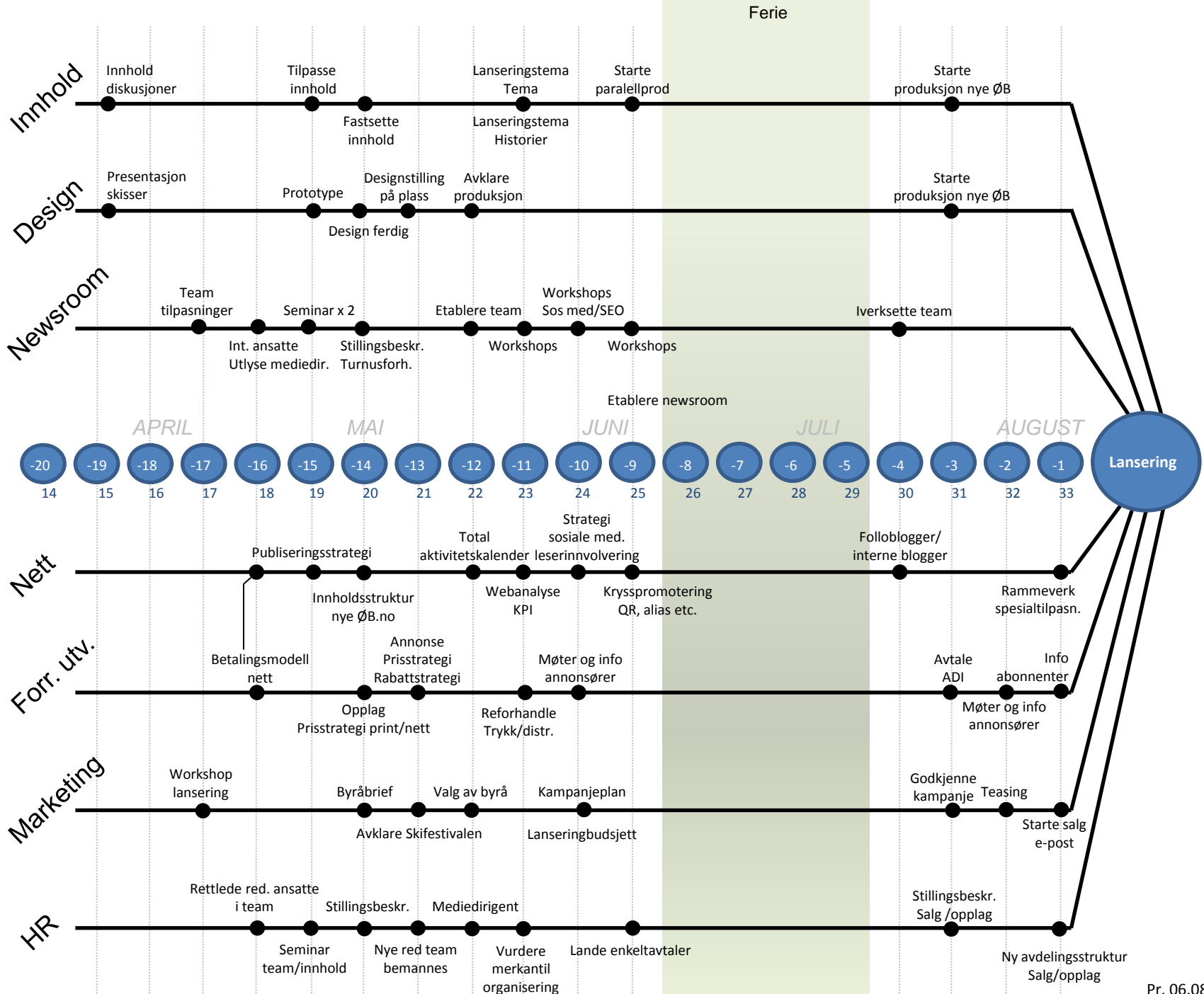

Ny papiravis

- Revitalisering av lokaljournalistikken
- Nye seksjoner
- Miks korte og lange saker
- Tirsdag – torsdag - lørdag

PROSJEKTPLAN

TWITTER-DISKUSJONEN

DAGENS SITAT

FACEBOOK

Torsdag 1/11/2012 www.ob.no KR. 20

@oslandetsblad I november er næringslivet i Follo hovedtemaet vi skal se nærmere på. Hva ønsker du å lese om?

Hans Fredrik Hoen 53 år, Rektor ved UMB

www.ob.no/facebook Sidste mening på vår hjemmeside Gorm Kjernli @gorkm Turenken på dem nye Follobanen skal drives med tunnelbannemaskin. Spennende, artig, men klokt valg av/for.

Marta Swenneby @MartaSwenneby Haa Campus Ås. Dette blir et fantastisk kompetansesenter i mitt nærområde.

Carl-Erik Torg @CarlErikTorg Godtfolk! Vakk dere inn på http://Moxember.com som meg og stort minns helse. Oppdater din egen profil og la barten gro.

DAGENS ROS ...gle til IA-raket i Oslo og Akershus, som gjennom Julestiftelsen sender mennesker med medans funksjonsvne ut i næringslivet.

Tipstelefon: 64 877 877 Topp@oblad.no MMS/SMS: obladp til 2 097 Abonnementer: 85 23 32 30 Åravgifter: Man-fre 08.00 - 16.00

DRIFEMYR Her kan alle BlumE § 38-37

Follo trenger 14 000 nye arbeidsplasser

Skal veksten i næringslivet følge befolkningsveksten, trenger Follo over 14 000 nye arbeidsplasser de neste 12 årene. Denne måneden ser vi næringslivet i kortene på Tema-sidene. ■■■■

ukens **Go hely** FREDAG-LØRDAG

Kullingfisk 16,90

16,90 pr. stk

150 g. pr. kg 105,62

KWI mini pris

Kjøp klept, trygt og billig

DRIBAK

Klar for leteaksjon året rundt

Espen Olavsen og Easy er alltid beredt. Når personer meldes savnet, er de på sporet. § 34-35

Det gode bildet

Bevegelig

Torsdag 13/9/2012 www.ob.no KR. 20

 @ostlandetsblad Diskuter boligprisene i Follo på Twitter. Bruk #Folloboligpriser

Man trenger ikke å være en av gutta for å være med kickboksinga

Ine Marte Pedersen 18 år, Kickboksing

 www.ob.no/facebook
Si din mening på vår hjemmeside

Ida Dehlin
Kickboksing er en helt fantastisk sport! Har blitt flere og flere jenter på treningene også, det liker man! :)

Tipstelefon: 64 877 877
Tips@oblad.no
MMS/SMS obtips til 2097
Abonnementsservice: 85 23 32 30
Åpningstider: Man-fre 08:00 - 16:00

Nº 205
Årgang 105

SKI-OSLO

Pendlernes NSB-dom

Disse pendlerne på 07.26-toget fra Ski til Oslo skal på skolen, på jobb eller hjem til mor. ØBs reportasjeteam ble med pendlertoget for å lodde stemningen på den 33 minutter lange togturen. **34-8**

Tilbudene gjelder frem. lørdag 15/9. **SPAR** **EUROSPAR** Finn din nærmeste butikk på www.spar.no

Fårikålkjøtt
av lamm, ferskt, pr kg, 6 lide

69⁹⁰

I kampen mot kjedelig mat!

Sørlandsis
ass. varianter, 2 l,
Hennig Olsen 9,95/l

19⁹⁰

Alltid tilbud på noe godt!

ØB

TEMA

EN SJELDEN KJØRELÆRER

– Jentene må tørre mer i trafikken, mens guttene må forstå at fart dreper. De er ikke uoddelige, sier Maha Sittampalam (46). Hun har brutt mange barrierer siden hun romte fra å bli soldat i krigen på Sri Lanka.

DEN ALLER FØRSTE:

Maha Sittampalam tok førerkort og byrde seg ikke om at hun ble mobbet for at mannen hennes satt på. FOTO: AUDEN BRÅSTAD

OKTOBER

Maha turde ta styringen og ble kjørelærer

”
I min del av verden lærte ikke kvinnene engang å sykle.

Maha Sittampalam
46 år. Driver egen kjøreskole

KOLBOTN Karl Klovstad kart.klovstad@okt.no
Vi var på leting etter en kvinnelig kjøreleder, som kunne si noe om forskjellen på gutter og jenter i trafikken. Navnet som kom opp var Maha Sittampalam. Hun har sin egen kjøreskole i Opppegård, og en fantastisk historie.
Det kom gode svar på hovedspørsmålene, for Maha er en observant pedagog. Men før vi kjerer på, må vi fortelle om hvor-

for tobarnsmoren ble den første kvinnen med innvandrerbakgrunn, som ble kjørelærer her i landet.

SENDT TIL FINMARK

Når du kommer fra en del av verden der mange kvinner ikke engang lærer å sykle, og bli var utenkelig, høres ikke kjørelærer spørsmålene, for Maha er en observant pedagog. Men før vi kjerer på, må vi fortelle om hvor-

Krigen neste på Sri Lanka, og familien fryktet at det skulle stå militære utenfor huset en dag for å hente datteren til fronten. Dette skjedde med mange jenter, og Maha kunne lett bli plukket ut fordi faren var polit. Jenta ble derfor sendt til folkehøgskole i Alta 20 år gammel. Hun visste det var snø og kaldt og at vi spiste mye poteter. Verre var det med lapkansen som var smales og grå. Den ga bare næring til hjem-

lengslen.

Maha savnet storfamilien, som pleide å være der hele tiden, og mislikte å være alene bak låst dør. Tresten var at hun skulle tilbake til hjemlandet etter fire år.

HELT ANNEN TRAFIKKULTUR

– Man må vite å lære norsk, pussget til rye om dagen og startet på videregående, forteller Maha.
Eksisterte på hotell gjorde at hun kunne spare til førerkortet.
Men det var ikke så enkelt. Der fantes ingen å øvelseskjøre med, og den norske trafikkløseren var svært forskjellig fra Sri Lanka.

– Her er det bedre samarbeid. Der kjerer de mye mer aggressivt med to centimeter mellom spillene, sier kjørelæreren. Norske fjell og snøtepper går helt greit. Det samme gjør en runde i Paris, men hun ville ikke kjøre i storbyene på Sri Lanka.

Oppkjøringen gikk på første forsøket. Når det gjelder teorien, var alle gode ting tre, for norske trafikkbegrep var ikke så enkelt for en førstinnvandrer.

MANNEN BLE MOBDET

Maha traff mannen sin i Finnmark. Han er også fra Sri Lanka.
– Han var redd for å kjøre bil. Jeg kjørte over alt, mens han ble mobbet fordi han satt ved siden av kona. Da vi ventet barn, presset jeg ham til å ta førerkort.

Han fikk oppløring av meg og var nesten usiert da han kom til kjøreskolen, smiler Maha.
To yngre brødre av henne hadde også kommet til Norge, og de fikk privatundervisning av store søster.

– Jeg oppdaget at jeg var tålmodig og hadde pedagogiske og psykologiske evner.
Første yrkesplanen var å bli dansingentler, men det kom tidlig frem at dette var et feilvalg.

ETTERTRAKTET

Maha arbeidet som tolk på trafikkstasjonen og så mange innvandrere stå.

– Da bestemte jeg meg for å gjøre noe mer ut av bilkjøring.

Det var 454 søkere til trafikkførerhøgskolen i Stjørdal, dette

året. Av disse var det 72 som kom inn og Maha var en av dem.

– Jeg var aller første innvandrerkvinne, smiler hun og rører litt på det hvite skjortet.

– Dette var tøffe år. Familien måtte flytte, økonomien skrantet med mor på skole og de to små barna ble syke, som andre i den alderen.

Da utdanningen nærmet seg slutten var Maha klar for en lengre ferie. Da dukket Svein Grønslie opp i Stjørdal. Han var på leting etter en innvandrerkvinne til kjøreskolen sin på Kolbotn. Hovedbegrunnelsen var at han trengte en til å kjøre med pakistanske kvinner. Sto Maha til eksamen våren 2005, hadde hun jobben.

– Noen avslapning ble det ikke. “Jeg venter på deg”, led beskjeden fra Svein, med en gang jeg var ferdig.

BLE RESPEKTERT

De første årene kjørte Maha nesten bare med norsk ungdom.
– Tørlingene overmasket meg veldig positivt. De spurte aldri

om bakgrunnen min og respekterte meg med en gang.

– Etter noen år kom de voksne innvandrerkvinnene.

– De hadde ikke engang syklet i hjemlandet og slet med holdningene. De trengte ikke å lære så mye for de skulle bare kjøre sennem på trening.

EGEN KJØRESKOLE
Maha stoppet ikke der. For et år siden var hun ferdig utdannet som faglig leder og startet egen trafikk-skole. Nå er de fire ansatte. To norske menn og en fra Irak.

– Jeg liker å lede, lyder den enkle forklaringen.

– Kjerer du motorsykkel også? – Ikke ennå. Men jeg har lyst til å bli sensor under oppkjøring, og da er det påkrevet. Så til neste år.

Den livlige moren på 46 smiler. Hun lar seg ikke stoppe.

– Jeg kjørte til og med til Rikshospitalet og parkerte utenfor da jeg skulle føde. Så gikk jeg opp trappen, og fire timer senere var barnet ute.

GUTTER OG JENTER

– Med lappen

KOLBOTN

Karl Klovstad kart.klovstad@okt.no
Kjørelærer Maha Sittampalam ser stor forskjell på gutter og jenter bak raten.
– Mange av jentene er førstetatte også etter at de har fått lappen. De løfter seg for å kjøre alene, og vil gjerne ha med seg pappa på de første turene.
Egentlig skal de bare ha førerkort for å kunne kjøre til jobbene eller besøke en venninne.
Guttene er stikk motsatt. “Kan jeg kjøre til Sverige i dag”, er gjerne spørsmålet rett etter oppkjøring.

– GUTTENE ER UDODELIGE

Allt allmennstatistikk vi har har på trykk den siste tiden, viser at det er guttene som er mest utsatt for ulykker.
– Guttene kjerer mye og er på farten i merket og i helgene, og

de er også utsatt for gruppepress om å kjøre fort. De tror de kan mye og forsøker ikke forskjellen på liv og død.

– Har du et råd til dem?
– Lær om stopplengde og jobb med å forstå hvor farlig fart er. Det er umulig å stoppe med en gang du trikker på bremsen.
Guttene på sin side kan mye om bil og det tekniske.

– JENTENE MÅ TØRRE

– Når det gjelder jentene så blir ikke så påvirket av andre, og mange av dem synes det er greit at det ikke går fort enn 80. De er tilbøyelige til å løse oppgaver og kjøre strategisk, og jeg ser til dem at de må kjøre mer og øve på det de har lært. De har jo lappen og kan dra hvor de vil. Ingen ting hindrer dem i å ta en runde i Paris, sier Maha Sittampalam.

KONTRASJON: Simon Berg trener flere timer om dagen på CatoSenteret. Han ønsket seg stikk til jul, og nå forbereder han seg til å gå. Fysioterapeut Nina Schau gir gode råd.

ALLEFOTO: CHRISTIAN CLAUSEN

ETT ULYKKEN

– Du kan du klo deg på nesen! Nina Schau ser imponert på Simon Berg (18). Flaks og bilbelte reddet ham fra ulykken der besteforeldrene ble drept.

Simon trener for harde livet

SON Karl Klovstad
kari.klovstad@st.no

Fullstolen triller opp bak oss, nesen høyest, rett innover derent til CatoSenteret. – Det, det er jeg som er Simon. Om kort tid kan unggutten også sette seg bak rattet i sin egen bil. All opplæringen er unnagjort, bare oppkjøringen står igjen. Klart han gleder seg. Det er viktig å være selvstøtt, men det er fortsatt mange hindringer i den praktiske hverdagen.

Sommeren 2009 var Simon en alvts 14-åring, som var veldig glad i å sykle. Han og lille søsteren

hadde vært på besøk til mormor og morfar forbi foreldrene var på ferie i Amerika. Nå nærmet skolestart seg, og de unge skulle kjøres hjem til Levanger. Men etter 12. august ble livet til familien Berg aldri det samme.

SÅ LASSETKOMME

– Dette er femte gangen Simon er på CatoSenteret i Son. Første gang var for å trene etter en fallulykke. Da var han så svak at han slet med å sitte i rullestolen. Ener denne prøven har han løvet å ta oss med til treningsrommet for å vise hver langt han har kommet. Men først

rett på sak. Blikket er klart, og det er lite sentimentalitet å spørre. Rilen var liten. Morfar kjørte og mormor satt ved siden av i fremsetet. De skulle få barnebarne trygt hjem, og turen gikk gjennom de krappe svingene nord for Georg i Nord-Trendelen.

– Det kom en lastebil tross full av metallskrap. Jeg så lasset som var i ferd med å tippe over i den andre kjørebanelen. Så velt bilen i svingen. All gikk så fort. Mormor og morfar døde med en gang. Lillesøster slapp fra det med skrammer.

Simon var fortsatt ved bevisst-

het etter smellen.

– Det stise jeg husker var at de forsøkte å få meg ut av bilen, som var helt smadret. Det var ikke bare bare med brudd i nest øverste nakkevev. Ambulansesykepleieren la et teppe over meg. Dette tok fyr da de begynte å sage meg løs, så det er deretter jeg har disse arrene.

– Simon gjør en bevegelse opp mot ansiktet sitt.

– Jeg hørte stemmer og kjente at det ble veldig varmt i ansiktet, en gang. Lillesøster slapp fra det med skrammer. De første ukene etter den dramatiske ulykken lå Simon

i koma på St. Olavs sykehus i Trondheim. Så fulgte seks måneder i respirator. Ved siden av å ha brukket nakken, var lårbelnet delagt og bilbelte hadde revet opp nesten alle magemusklene.

– Da var jeg 100 prosent lam og visste ikke hvor mye funksjon som ville komme tilbake.

På sykehuset ble det snadret om CatoSenteret, og ti måneder etter ulykken tok unggutten sin første tur til Son.

– Da måtte Simon slite for å sitte oppreist i rullestol. De første ukene etter den dramatiske ulykken lå Simon

til å kjøre sin egen VW Caravelle. – Da blir jeg mer selvstøtt, så mamma og pappa slipper å være styrtør. Det blir bra. Og så må jeg kjøre så fornuftig som mulig.

Simon har gått helse- og sosialtjen og barne- og ungdomsarbeid på videregående. I starten var det vanskelig å konsentrere seg. Nå tar han påbygging for å kunne studere, og det går mye bedre.

PÅ EGNEBEIN

Sykepleier i Anne Wigernes og fysioterapeut Nina Schau kommer som bestilt. De har

begge jobbet på CatoSenteret i mange år og har fulgt Simon.

Nå tar vi turen inn på treningsrommet. Tidligere på dagen har unggutten vært gjennom tre ulike øker.

– De fleste som stter i rullestol, vtl opp og gå. Det gjelder å ha langsiktige mål, og vi tar ikke på noen håpet, sier Nina Schau. Å være på CatoSenteret i tre uker gir et puff fremover, så er det tilbake til den jevne treningen i dagliglivet.

Simon raser seg forsiktig fra rullestolen. Han har med seg stokken han ønsket seg i julegave-

Møter unge som får livet snudd

– Simon og andre som kommer hit har vært aktiv, frisk ungdom. Så har de brått fått livet snudd på hodet, sier fysioterapeut Nina Schau (t.h.). Hun og sykepleier Anne Wigernes er to av de ansatte på CatoSenteret som hjelper de unge videre for å oppnå ønsker og mål. Simon var passasjer. Men alle sta-

ttstikker viser at det er flest gutter som havner i ulykker, når de kjører selv. – De tenker at det skjer ikke meg, sier Simon. – Vi ser resultatene av mange stygge ulykker. Bruk bilbelte, kjør fint og sett ned farten, lyder de enkle rådene fra sykepleieren og fysioterapeuten på CatoSenteret.

Simon Berg (18).

CATOSENTERET

– Alle har muligheter

CatoSenteret i Son ble åpnet i 1998. Her kommer pasientene inn til rehabilitering etter ulykker eller sykdom. – Vi bygger vårt tilbud på troen på menneskets iboende kraft og ressurser til å handle, står det i visjonen for senteret. CatoSenteret har 76 overnattingsplasser. I tillegg kommer det dagpasienter, så rundt 80 kan være inne til behandling hver dag.

ve, og skriver av sted.

– Opp-opp-opp med hodet, og strekk på beinet. – Å dra på turer og konsertter, men pappa og jeg har blant annet hørt Roger Waters.

Simon klipper ned på den ferske tatovertingen på underarmen. Der har han det ljene covermottvet med trellanten og regnbuen fra Pink Floyds «Dark side of the moon».

– Har ulykken endret deg som person?

– Jeg er blitt mer meg selv, og visste opp veldig fort på sykehuset, der jeg måtte forklare meg til mange.

UNGDOM & TRAFIKK

OKTOBER

”

Sjåføren i lastebilen fikk ikke straff, og det er helt greit for meg

Simon Berg
18 år, Skoleelev

REAKSJONENE

- Engasjement utenom det vanlige
- Mange følelser blant leserne, det er synlig på Facebook
- Protestoppsigelser
- Mange nye abonnenter
- Dialog med leserne
- Tilpasninger/endringer